

NOTAT

15. juni 2021

Bilag 4.1.2. Baggrundsnotat

I forlængelse af bestyrelsesmødet den 21. april 2021 har sekretariatet og erhvervshusene drøftet hovedelementerne i virksomhedsprogrammet nærmere, herunder tilsagnsbeløb til de enkelte erhvervshuse samt støttesatser og støttebeløb til de deltagende virksomheder.

Erhvervshusene har indsendt ansøgninger, som beskriver de planlagte aktiviteter samt forventede output og resultater i hvert spor og de overordnede udvælgelseskriterier, som erhvervshusene vil bruge for at vurdere ansøgninger fra virksomheder til programmet. I alt er der indsendt ni ansøgninger til virksomhedsprogrammet.¹ Ansøgningerne kan læses på *Admincontrol*.

Indsatserne vedr. digital og grøn omstilling samt genstart (inkl. internationalisering) udrulles efter samme ansøgningsrunde-koncept, som kendt fra *SMV: Digital*, mens vækstpilotindsatsen baseres på en mere opsøgende og håndholdt indsats, som det kendes fra lignende indsatser.

Fordeling af tilsagn på erhvervshuse

Programmet skal løftes som ét samlet program og af erhvervshusene i fællesskab. Alle seks erhvervshuse skal således deltage aktivt i at udrulle samtlige spor i virksomhedsprogrammet med henblik på at sikre, at programmet når ud til SMV'er i hele landet. Af forvaltningsmæssige årsager skal programmet imidlertid opdeles på flere tilsagn. Der er mulighed for at give tilsagn til fem erhvervshuse, idet genstartssporet er todelt i en indsats med fokus på eksportboost og en indsats med fokus på genstart af hårdt ramte erhverv.

Sekretariatet har efter drøftelser med de seks erhvervshuse arbejdet efter følgende fordeling af virksomhedsprogrammets tilsagn:

Indsats/spor	Tilsagnsmodtager
Digitalisering (120 mio. kr.)	Erhvervshus Midtjylland
Grøn omstilling (120 mio. kr.)	Erhvervshus Nordjylland
Genstart (eksportboost) (60 mio. kr.)	Erhvervshus Sydjylland
Genstart (hårdt ramte erhverv) (60 mio. kr.)	Erhvervshus Hovedstaden
Vækstpilot (50 mio. kr.)	Erhvervshus Sjælland

I praksis vil der skulle udstedes i alt ni tilsagn, idet de første fire indsatser i ovennævnte tabel er fordelt på Regionalfonden og Socialfonden. Med ovenstående vil Erhvervshus Fyn ikke få et tilsagn, men vil få en markant rolle som *co-lead*

¹ Antallet afspejler, at der skal indsendes selvstændige ansøgninger for Regionalfonden og Socialfonden.

ERHVERVSSTYRELSENVejlsovej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00

CVR-nr 10 15 08 17

E-post deb@erst.dk

www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

på iværksætterindsatsen, jf. bilag 4.3.1, og deltager på lige fod med de øvrige erhvervshuse aktivt i udrulningen af samtlige spor i virksomhedsprogrammet.

Sammenhæng med erhvervs- og sommerpakke

Som led i den erhvervs- og sommerpakke, der blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget den 4. juni 2021, tilføres 178 mio. kr. finanslovsmidler til en indsats over for hårdt ramte erhverv, jf. bilag 4.5.1. Midlerne har samme fokus og samme virkemidler som virksomhedsprogrammets genstartsspor. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, om der vil være behov for de 60 mio. kr. REACT-EU-midler i genstartssporet. Skulle der – når midlerne fra erhvervs- og sommerpakken er brugt – vise sig ikke at være behov for en yderligere indsats over for hårdt ramte erhverv, kan REACT-EU-tilsagnet vedr. hårdt ramte erhverv reduceres, så REACT-midlerne kan overføres til én eller flere af de øvrige indsats i virksomhedsprogrammet.

Sommer- og erhvervspakken omfatter flere initiativer, som skal bidrage til, at danske eksportvirksomheder står klar til at gribe det økonomiske opsving, når verdensmarkederne igen for alvor åbner. Ét af disse initiativer sigter på at give SMV'er tilskud til at genstarte deres eksportaktiviteter, fx gennem eksportforberedende aktiviteter og tilskud til midlertidigt mere omkostningsfulde erhvervsrejser, og til at indgå kontrakter med lokale serviceleverandører eller midlertidigt lokale ansatte til at udføre opgaver ude på destinationerne i en situation, hvor det er vanskeligt at foretage erhvervsrejser pga. manglende vacciner og karantæne-regler.

For at understøtte hurtig udmøntning etableres ordningen under virksomhedsprogrammets eksportboost-indsats. Der er afsat 30 mio. kr., som skal gives i tilsagn til virksomheder inden udgangen af 2021. Midlerne overføres via aktstykke til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse som decentrale erhvervsfremmemidler. Midlerne supplerer de 60 mio. kr. REACT-EU-midler, som bestyrelsen har afsat, så der i alt er 90 mio. kr. til indsatsen. Bestyrelsen skal foretage den konkrete udmøntning til en operatør. Det foreslås, at bestyrelsen direkte tildeler de ekstra 30 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler til Erhvervshus Sydjylland, der også foreslås som tilsagnsmodtager på REACT-EU-midlerne vedr. eksportboost.

Desuden foreslås det, at bestyrelsen undtagelsesvist fraviger sine normale regler om maksimalt at give 50 pct. støtte med decentrale erhvervsfremmemidler og tillader, at støttesatsen kan være op til 100 pct. Dette vil ligestille midlerne med REACT-EU-midlerne i virksomhedsprogrammet. Desuden foreslås det, at bestyrelsen undtagelsesvist tillader, at deltagende virksomheders rejseudgifter (rejser, kost og logi) kan støttes som en selvstændig udgift og ikke som normalt skal dækkes af det udokumenterede 18 pct. tillæg (overhead). Situationen med ekstraordinært hårdt ramte eksporterhverv vurderes at give behov for en sådan dispensation.

Vurdering af ansøgninger fra erhvervshusene

Sekretariatet har afholdt flere møder med erhvervshusene om virksomhedsprogrammet og retningsstat i overensstemmelse med bestyrelsens tilkendegivelser, herunder at virksomhedsprogrammet skal fremstå som én samlet indsats over for virksomhederne, hvor de forskellige spor er afstemt med hinanden og med den øvrige erhvervsfremmeindsats. Det har været en intensiv proces, hvor

erhvervshusene har arbejdet konstruktivt under et betydeligt tidspres. Ansøgningerne bærer i nogen grad præg af, at de er skrevet af forskellige erhvervshuse, og at der har været begrænset tid til at koordinere alle forhold på tværs.

Sekretariatet ser to overordnede udfordringer i ansøgningerne, som bestyrelsen bør drøfte: Andel af midlerne, som går til virksomhederne til tilskud, og støttesatser til virksomhederne.

Der er på tværs af ansøgningerne betydelige forskelle på, hvor stor en andel af REACT-EU-midlerne, der ”når ud til” virksomhederne i form af ’vouchers’ til rådgivning, investering og kompetenceudvikling (se tabellen nedenfor).

Indsats/spor	Andel REACT-EU-midler, som gives til SMV'er	Andel REACT-EU-midler, der bruges til dialog med ansøgere, sparring med deltagervirksomheder, administration, revision, markedsføring etc.
Digitalisering	91,7 %	8,3 % (10,0 mio. kr.)
Genstart (hårdt ramte erhverv)	91,7 %	8,3 % (10,0 mio. kr.)
Genstart (eksportboost)	87,9 %	12,1 % (7,3 mio. kr.)
Grøn omstilling	84,4 %	15,6 % (18,7 mio. kr.)

I dialogen med erhvervshusene har sekretariatet – som aftalt med bestyrelsen – tilkendegivet, at erhvervshusenes hovedopgaver i virksomhedsprogrammet er at administrere og markedsføre programmet, formidle ansøgningsrunder, vurdere ansøgninger og udstede tilsagn og afslag. Erhvervshusene har givet udtryk for, at der er behov for at supplere med en mere ”håndholdt” indsats fra erhvervshusene med vejledning og sparring af potentielle ansøgere og opfølgning på de virksomheder, som udvælges til deltagelse. Sekretariatet har understreget, at kontakt med erhvervshusene i givet fald skal være et frivilligt tilbud og ikke noget krav for at deltage i virksomhedsprogrammet. Det er sekretariatets vurdering, at disse opgaver ligger så tæt op ad erhvervshusenes kerneopgaver (som finansieres med erhvervshusenes basisbevilling), at det ikke bør være nødvendigt at tilføre mange ekstra REACT-EU-midler til vejledning og sparring med potentielle ansøgere.

I sporene vedr. digitalisering og genstart af hårdt ramte erhverv planlægges knap 92 pct. af midlerne udmøntet til tilskud til virksomhederne. Det er en lavere andel end i *SMV:Digital* og *Omstillingspuljen*, hvor 94-95 pct. af tilskudsmidlerne er blevet givet til virksomhederne. Forskellen begrundes af erhvervshusene bl.a. med, at REACT-indsatserne finansieres med EU-midler, som er mere omkostningsfulde at administrere end finanslovsmidler og kræver øget administrativ vejledning af deltagervirksomhederne. Samtidig skal erhvervshusene selv udstede tilsagn og udbetale tilskudsmidler i REACT-digitalisering (det står Erhvervsstyrelsen for i *SMV:Digital*, finansieret med finanslovsmidler). I sporet vedr. genstart af hårdt ramte erhverv forventer erhvervshusene at skulle udstede flere (men beløbsmæssigt mindre) tilskud end i omstillingspuljen, hvilket også fordyrer administrationen lidt.

I eksportboost-indsatsen planlægges knap 88 pct. af REACT-EU-midlerne givet til virksomhederne. Erhvervshusene begrundes bl.a. den forholdsvis lave andel med, at det er en ny indsats med nye virkemidler (særligt tilskud til eksportmedarbejdere), der vil kræve forholdsvis megen vejledning af ansøgerne. Erhvervshusene forventer – modsat fx *SMV:Digital* – ikke, at alle REACT-EU-midlerne

i eksportboostindsatsen kan udmøntes via ansøgningsrunder. Det hænger sammen med, at der ikke gives tilskud til investeringer i eksportboost-indsatsen.

I grøn omstilling planlægges knap 85 pct. af REACT-EU-midlerne givet til virksomhederne. Erhvervshusene begrundes den forholdsvis lave andel med, at det vil kræve en vis rekrutterings- og sparringsindsats at få SMV'er involveret i grønne projekter, samt at coronakrisen har medført, at SMV'erne har rettet fokus på drift, salg, digitalisering mv. frem for grøn omstilling.

Sekretariatet vurderer generelt, at en større del af midlerne bør gå til tilskud til virksomhederne og en mindre del til erhvervshusene til administration, markedsføring, sparring, opsøgende indsatser mv.

Der må, jf. ovenfor, forventes at være lidt højere udgifter til administration mv., som følge af at REACT-EU-indsatserne vil være lidt dyrere at administrere end indsatser baseret på finanslovsmidler. Bestyrelsen har ligeledes lagt vægt på, at REACT-EU-indsatserne skal nå bredt ud i dansk erhvervsliv, hvilket også kan fordrer, at potentielle ansøgere som et tilbud kan få adgang til sparring med erhvervshusene forud for ansøgning, hvis virksomheden efterspørger det.

I det digitale spor og sporet vedr. genstart af hårdt ramte erhverv foreslås det accepteret, at knap 92 pct. af midlerne går til virksomhederne (som ansøgt af erhvervshusene). Der kan argumenteres for, at sporene vedr. eksportboost og grøn omstilling kræver en lidt større indsats fra erhvervshusenes side end bl.a. digitalisering (hvor virksomhederne i forvejen har stort kendskab til ydelserne i *SMV:Digital*), hvorfor det foreslås, at minimum 90 pct. til virksomhederne vil kunne accepteres på disse to spor (det er højere end ansøgt af erhvervshusene, jf. tabellen ovenfor).

Sporet vedr. *vækstpiloter* adskiller sig markant fra de øvrige spor. I vækstpilotsporet ventes ca. 71 pct. af REACT-EU-midlerne at gå til virksomhederne, heraf 63 pct. i form af løntilskud og 8 pct. i form af kompetenceudvikling leveret af eksterne fx uddannelsesinstitutioner. Erhvervshusene får knap 27 pct.² af REACT-EU-midlerne. For disse midler vil erhvervshusene – ud over administrative opgaver – udføre fx kompetenceafklaring, on-boarding af vækstpiloter, håndholdt støtte til SMV'er, opfølgning med henblik på forankring af kompetencer i SMV'er mv. Umiddelbart vurderer sekretariatet, at den forholdsvis høje andel af midlerne, som går til erhvervshusene i dette spor, er acceptabel. Dog vurderer sekretariatet, at der er behov for en stærkere effektkæde med henblik på at forankre de tilførte kompetencer fra vækstpiloterne i virksomhederne. De nødvendige justeringer af aktiviteterne i dette spor må dog ikke betyde, at erhvervshusene skal have en endnu større del af REACT-EU-midlerne.

Bestyrelsen godkendte på bestyrelsesmødet den 21. april 2021, at målgruppen for vækstpiloter er ledige med henholdsvis mellemlang og lang videregående uddannelse. Desuden opfordrede bestyrelsen til, at ledige med faglært uddannelse også kunne være omfattet. I ansøgningen er alle tre grupper omfattet. Imidlertid foreslår ansøger, at ledige personer med en kort videregående uddannelse også vil kunne deltage, hvis der er et konkret behov hos nogle af virksomhederne. Sekretariatet foreslår, at bestyrelsen godkender denne udvidelse af målgruppen.

² De sidste 2 pct. anvendes til revision og markedsføring.

Fælles administrationsmodel

Erhvervshusene har lagt op til fælles administration på tværs af sporene, så alle erhvervshuse tager del i at læse og vurdere ansøgninger og sikre ensartet forvaltningsmæssig kvalitet i de enkelte ansøgningsrunder for virksomheder. I budgetterne har erhvervshusene afsat midler til de enkelte erhvervshuse til disse opgaver og til vejledning og sparring med virksomheder. Der synes imidlertid at være betydelige variationer fra ansøgning til ansøgning i de interne afregninger mellem erhvervshusene. Det foreslås, at sekretariatet og erhvervshusene indgår i dialog om de interne afregninger med henblik på at sikre, at de bliver ensartede, så alle erhvervshuse bliver ligeligt engageret i at udrulle alle spor i virksomhedsprogrammet.

Støttesatser og støttebeløb i sporene

Bestyrelsen har tidligere givet udtryk for, at virksomhedsprogrammet skal fremstå som ét samlet program for virksomhederne. Derfor skal støttesatser og støttebeløb så vidt muligt harmoniseres. På digitaliseringssporet lægger erhvervshusene op til at fortsætte med de støttesatser, som kendes fra *SMV:Digital*. På det grønne spor foreslår erhvervshusene markant højere støttesatser, jf. tabellen nedenfor. Sekretariatet vurderer, at det er uhensigtsmæssigt med store forskelle i støttesatser til virksomhederne i disse to spor, bl.a. fordi der kan opstå et uheldigt incitament til ”green washing” af ansøgninger til det grønne spor. Sekretariatet foreslår, at der – i hvert fald i første runde af det grønne spor – bruges samme støttesatser i det grønne spor som i det digitale spor. Hvis første ansøgningsrunde på det grønne spor viser, at der er behov for højere støttesatser, kan satserne justeres i anden ansøgningsrunde.

Spør	Aktivitet	Tilskudsbeløb (kr.)	Støttesats
Digital	Investerings- og rådgivningsvouchere	Max. 250.000	25 %
Digital	Rådgivningsvoucher (lille eller stor)	25.000-40.000 eller 100.000	50 %
Grøn	Investeringsvoucher 1 eller 2	50.000-100.000 eller 100.000 -250.000	50 %
Grøn	Rådgivningsvoucher 1 eller 2	40.000-100.000 eller 100.000-250.000	60 %

Støttesatser på rådgivning i eksportboost-sporet er betydeligt højere end i de digitale og grønne spor. Erhvervshusene begrundede denne forskel med, at der på eksportområdet er behov for modning, herunder en eksportstrategi. Sekretariatet vurderer, at eksportboost-sporet adskiller sig betydeligt fra de grønne og digitale spor, og at der på dette spor godt kan accepteres en højere støttesats.

Støttesatserne i sporet vedr. hårdt ramte erhverv er i størrelsesordenen 70-75 pct., hvilket svarer til *Omstillingspuljen* og afspejler, at målgruppen er afgrænset til at være hårdt ramte erhverv, der typisk er likviditetsmæssigt udfordrede. På vækstpilotsporet får virksomhederne 50 pct. i støtte til løntilskud.

Antal deltagende virksomheder

Erhvervshusene venter, at i alt godt 2.600 virksomheder og godt 2.100 medarbejdere vil deltage i virksomhedsprogrammet. Tabellen neden for viser fordelingen af virksomheder og medarbejdere på spor og det gennemsnitlige REACT-EU-tilskud pr. virksomhed.

	Forventet antal virksomheder	Forventet antal medarbejdere	Forventet REACT-tilskud pr. virksomhed (kr.)
Digitalisering	1.096	400	100.415
Grøn omstilling	585	396	173.162
Eksportboost	210	240	251.190
Hårdt ramte	389	25	141.388
Vækstpilot	350	1.050	102.041
I alt	2.630	2.111	134.893

Det bemærkes, at de oven for foreslåede justeringer i støttebeløb, støttesatser og administrationsomkostninger vil medføre ændringer i forventet antal deltagende virksomheder og medarbejdere.

De overordnede udvælgelseskriterier

Bestyrelsen og strukturfondenes overvågningsudvalg skal godkende de overordnede udvælgelseskriterier, som erhvervshusene vil bruge for at vurdere ansøgninger fra virksomheder til programmet. I sporene vil erhvervshusene bruge tre tværgående vurderingskriterier, som kan suppleres af kriterier med særlig relevans for det enkelte spor:

1. Formålet med det ansøgte projekt, det forretningsmæssige potentiale samt realiserbarhed.
2. Virksomhedens organisatoriske og økonomiske kapacitet, og dermed forudsætninger for at realisere det beskrevne projekt.
3. Perspektiver ift. digitalisering, grøn omstilling og internationalisering.

Ad 1) Formålet med det ansøgte projekt og det forretningsmæssige potentiale vurderes ift., hvorvidt en tildeling fra virksomhedsudviklingsprogrammet reelt vil have en afgørende betydning for den pågældende virksomheds beredskab og mulighed for at fastholde/udvikle en levedygtig virksomhed. I praksis vil det sige sandsynliggørelse af de forretningsmæssige perspektiver, som tilskuddet forventes at forbedre i virksomhedens forretningsmodel og vækstskabelse på kort og lang sigt.

Ad 2) Virksomhedens organisatoriske og økonomiske kapacitet vurderes ift., hvorvidt virksomheden har en kompetent ledelse (eks. formel ledelsesstruktur, uddannelse, anciennitet, brancheerfaring mv.), har en kompetent bestyrelse og/eller adgang til strategisk sparring med advisory board, ledernetværk eller lign., har erfaring med/er modtagelig for input fra eksterne videnkilder. På samme vis vurderes ansøgeren ift. kapaciteten til at realisere økonomiske målsætninger.

Ad 3) Perspektiver ift. digitalisering, grøn omstilling og internationalisering vurderes ift., hvorledes det ansøgte projekt forventes at forbedre virksomhedens digitale beredskab, mulighederne ift. en bæredygtig/grøn forretningsmodel samt internationalt potentiale (eksport). På vækstpilotsporet kan omstillingen omfatte andre forhold end digitalisering, grøn omstilling og internationalisering.

Sekretariatet har understreget, at det i ansøgningsrunderne vil blive nødvendigt, at erhvervshusene præciserer og konkretiserer de overordnede udvælgelseskriterier. Kriterierne skal gerne være så binære, objektive og gennemsigtige som

muligt, både af hensyn til at lette sagsbehandlingen og af hensyn til at overholde de forvaltningsretlige regler og principper, herunder ligebehandlingsprincippet.

Markedsføring

Erhvervshusene har til ansøgningerne udarbejdet et særskilt bilag vedr. markedsføring af virksomhedsprogrammet som ét samlet program med forskellige spor. I alt har erhvervshusene afsat ca. 5 mio. kr. til ekstern markedsføring og kommunikation, inkl. markedsføringsbureau og annonceringer mv. De forholdsvis høje markedsførings- og kommunikationsomkostninger er et ekstra argument for, at erhvervshusenes udgifter til aktivt opsøgende indsatser over for potentielle deltagervirksomheder bør kunne holdes på et forholdsvis lavt niveau, jf. ovenfor. En del af kommunikationsmidlerne planlægger erhvervshusene også at bruge til instruktive videoer, som skal hjælpe virksomhederne med at foretage korrekt markedsafsøgning og timeregistrering mv. Alle ansøgere til virksomhedsprogrammet vil kunne søge digitalt via en fælles indgang på tværs af spor. Virksomhedsprogrammet lanceres på Virksomhedsguiden.dk.